

Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal

4800 Vásárosnamény, Tamási Á. u. 1.

Olcsvai Állandó Kirendeltség

4826 Olcsva, Kossuth u. 2.

Telefon/Fax: 06/45 479-600

honlap: www.olcsva.hu

Ügyiratszám: 58-17.../2017/olcsv.

Készítette: Borbásné Fekete K.

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges!

B E S Z Á M O L Ó

(Átfogó értékelés)

– a Képviselő-testülethez –

az Önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, különös tekintettel a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetésére
(Készült a Képviselő-testület 2016. május 24-i rendes ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: **Gyvt.**) 96. § (6) bekezdése előírja a helyi önkormányzatok számára átfogó értékelés készítését a település gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

„96. § (6) A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

E kötelezettség tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. r.**) 10. mellékletének I. pontja rögzíti. Az átfogó értékelés az említett melléklet kilenc pontjában felsorolt tartalmi követelményeket követi. (A 4-5. pont 2013. január 1. napjától hatályát veszítette.)

A Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdette a gyermekek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezményt, mellyel a Magyar Köztársaság vállalta, hogy az egyezményben meghatározott gyermeki jogok érvényesülését biztosítja. Az egyezményben foglalt rendelkezések figyelembevételével került megalkotásra a gyermekvédelmi törvény, amely állami és önkormányzati feladatok meghatározásával építi fel a gyermekek védelmét szolgáló ellátó rendszert, illetve meghatározza azokat a hatósági intézkedéseket, melyeket a gyermeket veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében meg kell tenni.

A gyermekvédelmi törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A Gyvt. 94. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a települési önkormányzat feladata:

- a) a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése,
- b) a területén lakó gyermekek ellátásának szervezése.

A Gyvt. 94. § (2)-(8) bekezdéseiben részletezett települési önkormányzati feladatok köre, struktúrája az elmúlt évben jelentős változáson ment keresztül. Az említett bekezdések rendelkezései 2017. március 28. napjától az alábbiak szerint módosult (a hatályon kívülre helyezett szövegrész áthúzott betűtípussal, az új rendelkezések pedig félkövér betűtípussal jelölve):

„94. § (2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

*(2a) Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. **Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat fenntartója társulás, a társulás társulási megállapodásban megjelölt székhelye kizárólag az e bekezdés szerint feladatellátásra kötelezett önkormányzat lehet***

(3) Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

- a) tízezerél több állandó lakos él, bölcsődét,
- b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,
- c) harmincezerél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát,
- d) köteles működtetni.

(3a) Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

(4) A járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

(5) A települési önkormányzat által fenntartott intézmények ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében közösen tartják fenn, vagy ha az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára is kiterjedően.

(5a) A települési önkormányzat által fenntartott **bölcsőde, mini bölcsőde** a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 15%-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

(6) Ha az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területét meghaladja, - eltérő megállapodás hiányában - az ellátást valamennyi jogosult számára azonos feltételek szerint kell biztosítani. E rendelkezést kell alkalmazni az ellátás megszüntetése esetén is.

(7) Az intézményt fenntartó önkormányzat az intézménnyel nem rendelkező önkormányzat kérésére az ellátást nem tagadhatja meg, ha e törvény hatálybalépésekor vagy külön megállapodásuk alapján már biztosított ellátást.

(8) A települési önkormányzat a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására irányuló, a **(2) bekezdésben** és a **(3) bekezdés a) pontjában** foglalt kötelezettségének családi napközi formájában is eleget tehet, feltéve, hogy a **(3) bekezdés a) pontja** szerinti esetben már fenntart legalább egy bölcsődét.

94/A. § A települési önkormányzatok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat, különösen a **bölcsőde, mini bölcsőde, a gyermekek átmeneti otthona és a családok átmeneti otthona** működtetését társulás útján is biztosíthatják.”

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- az óvodáztatási támogatás: az ellátás 2015. augusztus 31. napjával megszűnt.
- gyermekétkeztetés: 2016. január 1. napjával hatályos,
- intézményi gyermekétkeztetés: 2016. január 1. napjától hatályos,
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés: 2016. január 1. napjától hatályos,
- szünidei gyermekétkeztetés: 2016. január 1. napjától hatályos,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- **a gyermekjóléti szolgáltatás,**
  - család- és gyermekjóléti szolgálat: 2016. január 1. napjától bevezett ellátási forma,
  - család- és gyermekjóléti központ: 2016. január 1. napjától bevezett ellátási forma,
- **a gyermekek napközbeni ellátása,**
  - bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  - családi napközi,
  - családi gyermekfelügyelet,
  - házi gyermekfelügyelet,
  - alternatív napközbeni ellátás,
- **a gyermekek átmeneti gondozása.**

A fent felsorolt ellátásokat és intézkedéseket 2016. évre vonatkozóan mutatjuk be részletesen jelen beszámolóunkban.

1. Olcsva Község demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A község állandó lakosainak száma 2016. december 31-jei állapot szerint: 760 fő

A népesség kor szerinti megoszlása 2016-ben:

- **0 – 18 éves korúak száma összesen :** 180 fő (Ebből a 14. év alattiak száma: 133 fő.)
- 19 – 62 éves korúak száma: 448 fő
- 62 év felettek száma: 116 fő

1. Olcsva Község demográfiai mutatói

A község lakónépessége 2016. december 31-jei állapot szerint: 725 fő
- állandó lakosok száma: 744 fő

A népesség kor szerinti megoszlása 2016. évben:

- 0 – 3 éves korúak: 50 fő
- 3– 6 éves korúak: 25 fő
- 6 – 14 éves korúak: 58 fő
- 14 – 18 éves korúak: 47 fő

-
- **0 – 18. éves korúak száma összesen :** 180 fő
  - 18 – 62. éves korúak: 448 fő
  - 62. évet betöltöttek: 116 fő
  -

Olcsva községben a fiatalok (0-18. évesek) száma a nyugdíjas korosztály számát lényegesen meghaladja, ami a közeljövőre vonatkoztatva, a munkahelyvállalás szempontjából kedvező lehet, amennyiben elegendő számú munkahely teremődik. Ellenkező esetben a munkanélküliek számának növekedésével kell számolni.

A születések számának alakulása 1996-tól :

Év:	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Szül.	14	10	8	10	4	9	8	5	9	10
Év.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Szül.	6	10	13	6	8	12	12	16	11	14

A demográfiai mutatók 1997-től vizsgálva – községi szinten – hullámzó görbét mutatnak, a legmagasabb születésszám 1997-ben, illetve 2014-ben, a legalacsonyabb 2001-ben volt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19-20. §-ai által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egy olyan természetbeni ellátás, amely havi rendszeres pénzbeli utalással nem jár. A kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a következők igénybevételére:

- a törvény által meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményére,
- természetbeni támogatásra és
- a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre.

A Gyvt. 19. § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzat jegyzője az alábbi feltételek fennállása esetén állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát:

„19. § (2) A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át,

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.”

A Gyvt. 19. § (7) bekezdése a vagyont az alábbiak szerint határozza meg:

„19. § (7) Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy

b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését

meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.”

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jogosultsági feltételek fennállása esetén egy év időtartamra történik a Gyvt. 20. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott kitételekkel:

„20. § (1) A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig

megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

(2) Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.”

Az alábbi táblázat a megelőző három év rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó adatait mutatja:

Év	Támogatást kérő személyek	Elutasított személyek	Támogatásban részesülő családok	Támogatásban részesülő gyermekek
2014.	53	2	51	96
2015.	42	0	42	88
2016.	45	0	45	100

Az adatokból látható, hogy az előző évhez képest növekedés tapasztalható a kedvezményben részesülő családok számában, a növekedést a településre beköltöző gyermekes családok száma indokolja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmezők közül 2016. évben elutasítás nem volt

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokra vonatkozó adatok:

	2014.	2015.	2016.
Teljes család	24	19	20
Egyszülős család	29	23	25
Támogatásban részesülő családok	53	42	45

A kedvezményben részesülő családok száma ez előző évhez képest nőtt, ezen belül az egyszülős családok száma is.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság esetén a Magyar Állam természetbeni támogatást nyújt a rászorultak részére. A természetbeni támogatást Erzsébet-utalvány formájában nyújtja, mely felhasználható kész étel, ruházat és tanszer vásárlására.

A Gyvt. 20/A. §-a alapján:

„20/A. § (1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

~~természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.~~

(2) Az **(1) bekezdés** A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a **67/A. §** szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

(3) Az **(1) és (2) bekezdés** szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egy idejűleg dönt.”

A fenti rendelkezés ettől az évtől módosult. Az áthúzott szövegrész 2016-ban volt hatályos, míg a félkövér betűtípussal jelölt rész 2017. január 1. napján lépett életbe.

A 2011. évet megelőzően az évi kétszeri pénzbeli kifizetés július és november hónapban történt. 2011. január 1-jétől azonban a Gyvt. módosult a pénzbeli kifizetést illetően és a régi, júliusban esedékes pénzbeli támogatást 2011. évben már augusztusban kellett kifizetni. Ez 2016. évben is így történt.

Az alábbi táblázat a megelőző három év természetbeni támogatásra vonatkozó adatait mutatja:

Év	Támogatásban részesülő gyermekek száma		Támogatásra felhasznált összeg	
	Augusztus	November	Augusztus	November
2014	94	92	545200	530600
2015.	94	91	525200	527800
2016.	100	98	580000	568400

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak természetbeni támogatására 2016. évben (Erzsébet-utalvány formájában) felhasznált összeg 1.148.4000 Ft.

Az évi kétszeri, 2016-ben gyermekenként 5 800 Ft támogatás az önkormányzat költségvetését nem terheli, hiszen a támogatás 100 % - ban állami normatíva. A gyermekenkénti támogatás összege 2009-től nem változott.

A családokra, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok az előző évhez hasonlóak. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok jelentős része – jövedelmeiket tekintve – passzív szociális ellátásokból él. (pl.: Gyes, Gyet, családi pótlék, munkanélküli ellátás, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális járadék).

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott juttatások

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli, vagy természetbeni juttatása.

Az önkormányzat 2016. évben 161 gyermek számára 8.000 Ft/fő összegű támogatást nyújtott 1.288.000 Ft összegben.

2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Olcsva Község Önkormányzata 2016. évben a gyermekek étkeztetését Vásárosnamény város közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményekben és bölcsődében biztosította. Az általános iskolák és a középfokú oktatási intézmények 2013. január 1. napjától állami fenntartásba kerültek, azonban a gyermekek étkeztetése továbbra is a települési önkormányzatok feladata maradt. A Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődét a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás tartja fenn, mely ellátási forma részletesen a 3.2. pontban kerül bemutatásra.

A Gyvt. 21. §- a értelmében:

„21. § (1) Természetbeni ellátásként a **gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani** a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) **a bölcsődében, mini bölcsődében,**
- b) **az óvodában,**
- c) **a nyári napközis otthonban,**
- d) **az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,**
- e) **az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,**
- f) **a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],**

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

A Gyvt. 151. § (2) és (5) bekezdését az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (2) bekezdése 2016. január 1. napjától hatályon kívül helyezte. A gyermekétkeztetés, az intézményi gyermekétkeztetés, az

ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, valamint a szünidei gyermekétkeztetés szabályait 2016. január 1. napjától új alapokra helyezték, melyet a Gyvt. 21A. – 21/C. § -ai szabályoznak

A Gyvt. 21/A. §- a 2016. január 1. napjával hatályba lépő rendelkezésével meghatározta az **intézményi gyermekétkeztetés** módját, formáját, tartalmát, melyek alapján a települési önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az ellátást.

„21/A. § (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a **bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő** gyermekek részére az ellátási napokon a **reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,**

b) a gyermekek és a tanulók számára az **óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést kell biztosítani.**

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a **települési önkormányzat**

aa) **az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában,** továbbá

ab) a közigazgatási területén a tankerületi központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: **köznevelési fenntartó**) által fenntartott **nem bentlakásos nevelési– oktatási intézményben,**

b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,

c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.

(4) A bentlakásos intézményben az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosítani kell

a) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkezést, és

b) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna kísétkezéseket.

(5) A (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a szakosított szociális ellátást nyújtó és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény az intézményben elhelyezett gyermekek részére,

b) a **települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére,**

c) az elhelyezést nyújtó intézmény fenntartója a b) pont alá nem tartozó bentlakásos nevelési-oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére.

.....”

A gyermekétkeztetés **ingyenes és kedvezményes** formáit, igénybevételének feltételeit a Gyvt. – 2016. január 1. napján hatálybalépő – 21/B. §- a az alábbiak szerint határozza meg:

„21/B. § (1) **Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani**

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,**

ab) **tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,**

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(3) Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

a) a tizennyolc éven aluli,

b) a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és

c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

(4) Az (1) bekezdés a) pont ad) alpontjában meghatározott összeg számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

b) a (3) bekezdés szerinti gyermeket,

c) az a) és b) pontba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

(5) A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyik gyermek tekintetében fennállnak. Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a számát össze kell adni. A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családbafogadó gyámot is érteni kell.

(6) Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.

(7) Ha a tanuló - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint létrejött - tanuló szerződése alapján már jogosult ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre, ugyanazon étkeztetés tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést nem veheti igénybe.

(8) A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.

(9) Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani."

2016. évben Olcsva Község Önkormányzata területéről Vásárosnamény, illetve a Vitkai városrésze bejáró tanulók, óvodáskorú, gyermekek a gyermekétkeztetést következő intézményekben vették igénybe:

- Játékország Óvodái
- Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Kölcsey Ferenc Tagintézménye (2012.szeptember 1-től tálalókonyha)

2.4 Szünidei gyermekétkeztetés

Olcsva Község Önkormányzata a Gyvt. 21/C. §- ában foglaltaknak megfelelően 2016. évben a nevelési és tanítási szünetekben biztosította a gyermekek részére a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos gyermekek részére.

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a **hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és**

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani."

Megnevezés		Kötelezően biztosított étkezésben részesülő gyermekek száma		Nem kötelezően biztosított étkezésben részesülő gyermekek száma		
		HH	HHH	RGYVK	Egyik sem	Összesen
01. Szünidei étkezést kérelmezők száma		101	134	0	0	235
02. A szünidei étkezésben rész. gyerekek sz.össz		101	134	0	0	235
Életkor szerint	03. 0-2 éves	28	32	0	0	60
	04. 3-5 éves	22	33	0	0	55
	05. 6-13 éves	46	58	0	0	104
	06. 14-17 éves	5	11	0	0	16
Szünidő szerint	07. Tavaszi	13	38	0	0	51
	08. Nyári	13	40	0	0	53
	09. Őszi	37	25	0	0	62
	10. Téli	38	31	0	0	69
Szünidei étkezés az igénybe vétel helye szerint		Tavaszi	Nyári	Őszi	Téli	Egyéb
01. Adott településen lakó helyben ellátottak sz.		51	53	62	69	0
02. Más településen lakó ellátottak száma		0	0	0	0	0

3. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások bemutatása

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A BEREGTÖT Kistérségi Fejlesztési Irodája az általa működtetett Család- és gyermekjóléti Szolgálat 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolót önkormányzatunk részére megküldte, melyet az alábbiakban – teljes terjedelmében – a Képviselő-testület elé terjeszttek.

A Beregi Többcélú Kistérség Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Szolgálatgyermekjóléti feladatainak **2016. évi ellátásáról Olcsva község vonatkozásában:**

Az intézmény adatai:

Az intézmény fenntartója: Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás

Az intézmény adatai: Székhely: 4800 Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.
Adószám: 15445397-1-15

Az intézmény megnevezése: Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Szolgálat

Az ellátottak számára nyitva álló helyiség:
4826 Olcsva, Kossuth út 2.

Telefonszám: 45/479-600

E-mail : beregtot.gyjsz@gmail.com

Az intézmény nyitvatartási rendje:

hétfő:	08.00-11.30 óra	Jánd
kedd:	08.00-11.30 óra	Vásárosnamény
szerda:	08.00-11.30 óra	Vásárosnamény
csütörtök:	08.00-11.30 óra	Olcsva

A költségvetési szerv szakmai alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti megjelölése:

104042 Család –és gyermekjóléti szolgáltatások

Az intézmény működési területe:

Jánd, Olcsva, Vásárosnamény

A Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény és a Gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló törvények módosítása megtörtént a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások terén.

2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe Vásárosnamény Város közigazgatási területe valamint Olcsva és Jánd települések.

Az intézmény működési feltételeinek bemutatása (személyi-, tárgyi feltételek):

A gyermekjóléti szolgáltatást 2008. április 1-től a BEREGTÖT által alapított költségvetési szerv, a Kistérségi Iroda szervezeti keretében – önálló szakmai egységként működteti, és biztosítja Olcsva önkormányzata számára a gyermekjóléti szolgáltatást.

Fenntartó székhelye: 4800. Vásárosnamény, Tamási Áron út 1. sz.

Ellátási területe: Olcsva Község Közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárságú,

- állandó tartózkodásra jogosító személy igazolvánnyal rendelkező bevándorolt,
- a magyar hatóságok által menekültként elismert gyerekekre és fiatal felnőttekre, valamint szüleikre,
- a nem magyar állampolgárságú gyermek védelme érdekében, ha az intézkedés elmulasztása

a gyermek veszélyeztetettségével vagy elháríthatatlan kárral járna.

A feladatellátás személyi feltételei: A gyermekjóléti szolgálat feladatait Szücs Attiláné szociálpedagógus szakember látta el. Ez a végzettség megfelelt a 15/1998.(IV. 30.) NM. rendelet 1-2. számú mellékletében meghatározott előírásoknak.

A feladatellátás tárgyi feltételei: A tárgyi feltételek megfelelnek a 15/1998. (IV.30.) NM. rendeletben előírtaknak.

A szolgáltatás a Polgármesteri Hivatal épületében található. Az iroda bútorzata, felszerelése megfelelő. Zárható szekrény, laptop, nyomtató és telefon rendelkezésre állt. Mobiltelefonnal a családgondozó rendelkezett, így bármikor utolérhető volt. Az ügyfelek kulturált, fűthető helyen várakozhatnak ügyeik elintézéséig.

Az épület részben akadálymentesített. A bejáratnál rámpa van, azonban az épületben küszöbök találhatóak. Személyes biztonságot szolgáló eszközként kutyariasztót használ.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai

A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2), (3) és (4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat **tájékoztatási feladatai** körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja:

- a) a szülőt, illetve – ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően – az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről,
- d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a **szociális segítőmunka keretében:**

- a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve – az előbbieket mellett – a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,
- e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
- f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, **szolgáltatásokhoz való hozzájutás** érdekében:

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező **nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése** céljából:

- a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézséget okozna,

b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél a különböző programok megszervezését.

A **hivatalos ügyek intézésében** való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat:

- a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít,
- d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

2016. év	állandó lakosok száma	0-18 évesek száma	tanköteles gyerekek száma
Olcsva	760 fő	192 fő	91 fő

Korcsoport	Fő
0-3 év	53
3-6 év	31
6-14 év	71
14-18 év	37
Összesen	192

Alapellátás

Alapellátásban részesülő gyermekek száma: 19 fő

Alapellátás esetén a családok gondozása folyamatos, tervszerű folyamatra épül, melyekben probléma definiálása történik, célok kerülnek kitűzésre, (rövid és hosszú távú határidővel). Ennek keretében együttműködésre kell ösztönözni a családot. A közösen elkészített cselekvési terv alapján, szabályok megállapításával kell megoldani a felmerülő problémákat. A kitűzött célokat apró lépésekben kellene elérni. A tervek megadott időre szólnak, melyet értékelni kell. Az értékelés alapján meg nem valósult feladatok kerülnek a következő cselekvési tervbe.

A családlátogatások alkalmával az aktuális problémához kapcsolódó kérdésekről folyik a beszélgetés a családsegítő és a család tagjai között. A segítségnyújtás mindig a közösen elkészített cselekvési tervben meghatározott célkitűzések elérésére irányul.

Ha az együttműködés a családdal valamilyen ok folytán nem valósul meg és a gyermek veszélyeztetettsége továbbra is fennáll, a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője, védelembe vételi eljárást kezdeményez, a Család –és Gyermekjóléti Központ felé.

Dokumentációs tevékenység

Alapellátás szintű eseteknél, amikor a veszélyeztetettség fennáll, illetve a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedésekkel nem zárható le a szolgáltatást igénybe vevő és a szolgáltatást nyújtó között együttműködési megállapodás születik. Az együttműködési megállapodás megkötését követő 15 napon belül kell elkészíteni az Esetnapló A) részét és B) részének 1. és 2. pontját – A gyermek veszélyeztettségének észlelésekor az Esetnapló betétlapját valamint a gyermekeink védelmében elnevezésű adatlap rendszer első négy adatlapját. („T”-Törzslap, „GYSZ-1”- Esetfelvételi lap, „GYSZ-2” – További fontos információk, „GYSZ-3” – Környezettanulmány, „GYSZ-4” – Egészségügyi lap) (235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet) kell kitölteni.

A forgalmi napló vezetése nem kötelező, de megkönnyíti az adminisztratív tevékenységet, figyelembe véve az adatszolgáltatási kötelezettség teljesülését, illetve a szakmai tevékenység alátámasztását. A család- és a gyermekjóléti szolgálathoz beérkező jelzésekről, és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést kell készíteni a Család-és gyermekjóléti Központnak.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszerrel kapcsolatos feladatok

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer a Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében a Család- és gyermekjóléti Szolgálat:

- a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,

- e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- f) veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- g) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- h) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- i) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- j) egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket – beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket – és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- k) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- l) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Az esetmegbeszéléseken részt vesznek:

- a) a megelőző pártfogó felügyelő, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki megelőző pártfogás alatt áll,
- b) a pártfogó felügyelői szolgálat, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki fiatakorúak pártfogó felügyelete alatt áll, vagy ha a gyermek kockázatértékelése alapján a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége legalább közepes fokú,
- c) a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyek, illetve intézmények képviselői indokolt esetben, különösen akkor, ha részvételük a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához szükséges,
- d) járási jelzőrendszeri tanácsadó.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni.

Ebben az évben a tanácskozásokon a következő témák kerültek megbeszélésre:

- Családon belüli erőszak-távoltartás (2016. 04.06),
- Együttműködés az észlelő és jelzőrendszer hatékony működése érdekében (2016. 05.25.),
- Gyermekbántalmazás elhanyagolás (2016.07.06)
- Hepatitis A (2016.08.10.)
- Felkészülés a 2016/17-es tanévre (2016. 09.05.)
- Fiatalkori terhesség (2016.11. 23.)

A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza:

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket,
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Az intézkedési terv szerint **a következő problémák kerültek meghatározásra:**

Az iskolákban hiányoznak a gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek. A jelzések során előfordul, hogy a kompetencia határainkon túlmutató problémát jeleznek a pedagógusok. Cél a kompetencia határok tisztázása, tájékoztatás nyújtásával.

A szegregátumban élők egészségügyi állapota rossznak mondható. Az alapvető egészségügyi és higiéniai, valamint családtervezési ismereteik rendkívül alacsony szintűek. Életmódbeli okok (egészségtelen táplálkozás; alultápláltság; bizonytalan eredetű élelmiszerek fogyasztása; tetvesség, túlzott alkoholfogyasztással és dohányzással járó egészségkárosodások; prostitúció; belterjes élettársi kapcsolat stb.) miatti egészségromlás tapasztalható.

Megoldási javaslatok:

Elő kell segíteni a hátrányos helyzetű lakosság higiéniai és lakáskörülményeinek javulását, amely idővel az egészségügyi állapotukban történő pozitív változást is eredményezni fogja.

A gyermek-és fiatalokorúak védelmének javítása érdekében rendszeres esetmegbeszélést kell szervezni a problémás gyermekek szüleivel, olyan körben, amikor jelen van az iskola igazgatója, osztályfőnök, gyermekjóléti szolgálat vezetője, valamint az iskola rendőre.

Rendszeres bűnmegelőzési és közlekedésrendészeti oktatás, előadások tartása szükséges Pszichológus biztosítása segítséget jelentene az oktatási intézményekben. Prevenációs jellegű előadások szervezése a tanulók számára. Csoportfoglalkozások megszervezése előnyökkel járna. Csoportbontások nagy létszámú osztályoknál indokolt lenne. Elengedhetetlen lenne a tapasztalatcsere a szakemberek között. Szabadidő aktív hasznos eltöltése, a szülők bevonása a közös programokba szükséges.

Az éves szakmai tanácskozást minden év február 28-áig kell megszervezni, és arra meg kell hívni:

- a) a települési önkormányzat polgármesterét, a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,
- b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,

e) a gyámhivatal munkatársait,

f) a fiatalok pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét,

g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

Amennyiben a Család- és gyermekjóléti Szolgálat több családsegítőt foglalkoztat, közülük települési jelzőrendszeri felelőst kell kijelölni a feladatok koordinálására.

Ha a Család- és gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a Család- és gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.

A gyermekekre irányuló preventív tevékenység során elsődleges, kulcsfontosságú szerep hárul a Család- és gyermekjóléti Szolgálatra. Ennek érdekében a jövőbeni munkánk során még nagyobb hangsúlyt kívánunk fektetni ennek a feladatnak a megvalósításra valamint a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés hatékonyságának fejlesztésére.

A jelzőrendszeri tagokkal az együttműködés keretében biztosítani kell a szükséges információk átadását a titoktartási szabályok figyelembe vételével, továbbá a kölcsönös konzultációkat és tapasztalatcserét.

A Család- és gyermekjóléti Szolgálat eddigi működése alatt azon igyekezett hogy valamennyi társintézménnyel megfelelő kapcsolatot alakítson ki. A széleskörű feladatellátással összhangban szélesíteni kell a kapcsolatrendszert is. Ma már elmondhatjuk, hogy minden területen jól működő szakmai kapcsolatokkal rendelkezünk. A kapcsolattartás folyamatos.

Az éves szakmai tanácskozás 2016. február 24-én megtartásra került 19 fő részvételével.

A jelzőrendszeri tagok beszámolója:

Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és

Kölcsey Ferenc Tagintézménye:

Olcsva községből Vásárosnaményba (Rákóczi u. 6-12. sz.) és Vásárosnamény-Vitka, (Damjanich út 34. sz.) településekre járnak a gyermekek iskolába. Az iskola fenntartója a Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK). Normál általános iskolai tanterv alapján tanulnak a tanulók az iskolákban.

Óvoda:

Olcsva, Jánd és Kisvarsány Községek Önkormányzataival Vásárosnamény Város Önkormányzata Társulási Megállapodást kötött a feladat ellátására.

A társulás neve: Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása.

A Társulás székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.

A társult települések a megállapodás keretében a feladatellátással Vásárosnamény Város Önkormányzatát bízták meg.

Megnevezés	2014	2015	2016
Óvodába beíratott gyermek száma össz.:	18	21	21
Hátrányos helyzetű (HH) gyermek száma (gyermekvéd. kedvezményben részesülő)	18	21	21
Halmozottan hátrányos (HHH) helyzetű gyermek száma	14	17	17

A Vásárosnaményi Hétszínvirág Óvodában a legmagasabbak a csoportlétszámok, ebből következően kevesebb egyéni figyelem jut egy-egy gyerekre, itt a mikrocsoportos foglalkozással van mód a különleges bánásmódot igénylő gyerekek képességeinek fejlesztésére.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma 170 fő volt összesen. A létszámhoz viszonyítva Olcsvai platán Óvodában legmagasabb a hátrányos helyzetűek aránya.

Az óvoda szorosan együttműködött a Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal. A problémák a következők voltak:

óvodai hiányzás, elhanyagoló nevelés, egészségügyi higiénés okok.

Az okok megszüntetése érdekében esetkonferenciákon igyekeztek a szakemberek megoldást találni, de tartós eredmény nem született. Komoly segítséget kapott az óvoda a szakértői bizottsági vizsgálaton való részvételhez. Sajnos egy szülő sem élt a speciális intézetbe történő beiskolázással.

Óvodapedagógusok segítő szándékú szülők segítségével ruhagyűjtéssel igyekeztek enyhíteni az anyagi gondokon, illetve személyes beszélgetéssel, a pozitívumok kiemelésével, egyéni ráhatással próbálták a szülők szemléletét formálni, a tisztaság az egyéni higiéné rendszeres megtartása érdekében. Ebben kiváló partnerek voltak a védőnők.

Az óvoda fontosnak tartja a 3 éves kor alatti gyermekek bölcsődei nevelését, hogy megkaphassák azt a szakmai fejlesztést ami fejlődésükhöz szükséges.

A jelzőrendszer második lépcsője az óvoda, ami a gyermekvédelem egyik legfontosabb jelzőrendszere, hiszen a gyermekek minden problémája itt érzékelhető a legjobban. mert a gyermekek „a családból először kikerülve” itt töltik a nap legnagyobb részét.

Háziorvosi Szolgálat:

A községben

- 0 - 1 éves korig a gyermekek rendszeres védőnői ellenőrzésben, míg
- 1 - 3 éves korig időszakos tanácsadásban részesülnek,
- 3 – 6 éves korig óvodai szűrővizsgálaton,
- 6 – 18 éves korig pedig iskolai szűrővizsgálaton vesznek részt.

A házi orvos véleménye, hogy a 2016. évben ellátott gyermekek általános egészségi állapota megfelelőnek mondható.

A legjellemzőbb betegségek, amelyek a gyermekkorúaknál leginkább előfordultak: a felső légúti megbetegedések, heveny mandulagyulladás, heveny bronchitis, nem fertőző eredetű hasmenés. Ezen betegségek okai, elsősorban kisebb- nagyobb megfázásokból adódtak.

A praxisba bejelentett fiatakorúak 0 – 18 éves korig: 180 fő

A házi orvos gyermek bántalmazására utaló jeleket nem tapasztalt, így tőle a gyermekjóléti szolgálat felé ez irányú jelzés nem érkezett. Esetjelzést a gyermekjóléti szolgálat felé a házi orvostól 2016-ban nem érkezett.

A **pártfogói felügyelet** és a Gyermekjóléti Szolgálat együttműködése zökkenőmentes és eredményes volt a 2016 évben. A környezattanulmányok és a pártfogó felügyelet végrehajtása során az írásbeli megkeresésekre a Gyermekjóléti Szolgálat Családsegítői precíz lényegre törő és gyors választ adtak amely információkkal és adatokkal nagy mértékben alátámasztották javaslataik szakmaiságát, ezáltal segítve a nyomozhatóságok, ügyészségek és bíróságok hatékonyabb munkáját. Gyermekkorú/fiatakorú bűnelkövetők esetében irányadó cél, a mielőbbi gyermekvédelmi intézkedés megléte, a gyorsabb döntéshozatal, amely révén indokoltságtól függően már a bűnelkövetést követő korai időszakban kezdeményezhetőek a kriminológiai értelemben vett ártalomcsökkenés, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében tett intézkedések.

Olcsva Községben környezattanulmány készítésére fiatakorú terhelt vonzásában az adott évben nyomozhatóság megkeresésére 1 esetben került sor, szeméremsértés elkövetésének gyanúja miatt indult büntetőeljárásban. Ugyanebben az ügyben a Vásárosnaményi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi osztálya részére megelőző pártfogás elrendelése ügyében is készítettek kockázatelemzést is tartalmazó környezattanulmányt.

Pártfogói felügyelői vélemény készítésére az adott évben megkeresést nem kaptak.

Pártfogói felügyelet végrehajtására 2016. év folyamán 7 fiatal tekintetében került sor. Három esetben az ügyészség külön magatartási szabályok előírása mellett a vádelemelést próbaidőre elhalasztotta, két büntetőügyben a bíróság próbára bocsátotta a fiatalot, míg egy esetben próbaidőre felfüggesztette szabadságvesztés büntetést ítélt a terheltet. Az év folyamán négy ügyben a pártfogó felügyelet eredményesen befejeződött. Az elkövetett bűncselekmények: lopás, garázdaság, személyi szabadság megsértése, rablás.

Megelőző pártfogás 2 fiatal tekintetében lett elrendelve, melynek végrehajtásai idő közben egyéb okok miatt befejeződött.

A bíróság a településen lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező fiatalkorúval szemben 2016 –ban közérdekű munka büntetést nem szabott ki.

A családok anyagi-megélhetési problémái gyakoriak, ez szinte minden településen elmondható. Az anyagi probléma sajnos sok más problémának az okozója, ebből adódhat a szülői elhanyagolás is. Az anyagi okok miatt sok családnak nincs megfelelő élelmiszere, ruházata. A gondozott családoknál a szülőknek szinte egyáltalán nincs munkahelyük, közmunkán dolgoznak vagy alkalmi munkát vállalnak, amely bizonytalan, időjárás és évszakfüggő. Amikor a családok pénzhez jutnak, nem tudják beosztani, mert nem alakult ki náluk a tudatos vásárlás. Sajnos a gyermekek számára ez a minta. Nem alakul ki a tudatosság arra, hogy a munka érték, amely a jobb megélhetést biztosítja. A munkavégzés által érezhetjük értékesnek magunkat, ami önbizalmat adhat. A munka valamennyi kultúrában a gazdasági rendszer alapja.

A gyermekek azt látják, hogy a szülők reggel nem igyekeznek munkába, nincs napirend, nincs motiváció. Így ahogy idősebbek lesznek, felső tagozatosok és középiskolások, kihal belőlük az igyekezet, egyre több az igazolatlan hiányzás. Az elmúlt évben a közoktatási intézmények jelzéseinek száma 11, ami az elmúlt évekhez képest növekedést mutat. Elmondható, hogy egyre több azoknak a tanköteles gyermekek száma, akik nem teljesítik a feladatukat, kimaradnak az iskolából.

A tankötelezettség határának csökkenése miatt még a 8. osztályt befejezők száma is csökken. Ők nem dolgoznak, nem tanulnak. Folyamatosan hangsúlyozzuk a szülőknek és a gyermekeknek is a tanulás fontosságát. Aki nem végzi el a 8 osztályt, esélye sincs a munkavállalásra.

A településeken nagyon jó kapcsolat alakult ki **a területi védőnőkkel**, a jelzés-visszajelzés oda-vissza működik, szóban és írásban egyaránt. A jelzőrendszer első lépcsőjét ők alkotják, ugyanis ők találkoznak először a kisgyermek körül kialakult problémával. A jelzéseik kapcsán közösen látogatják a családgondozóval a családokat, így még a probléma elmélyülése előtt látóköribe kerülnek a gyermekek. A gyermekjóléti szolgálat és a védőnői szolgálat szorosan együttműködve, egymás munkáját segítve működik közre a veszélyeztettség megelőzéséért.

Nehézséget jelent mi az ami még védőnői hatáskörben orvosolható mi az ami már nem. A nehéz anyagi helyzetű családoknál a segítség csak tűzoltásnak jó, valós előrelépésre nincs lehetőség. Probléma a higiénia hiánya és a fejtetvesség és a védőoltások elmaradása.

Az optimális családtervezést kellene megértetni ezekkel a családokkal. A Gyermekjóléti Szolgálattal közös családlátogatás hatékonyabb eredményt hozhat. Adományokat fogadnak és osztják ki a problémás családoknak.

- Iskolai védőnőknél felmerült problémák:
- Tetvesség, nem megfelelő személyi higiéné, magatartászavarok, lelki sérülések.
- Megoldás lehetne a pszichológus biztosítása a köznevelési intézményeknél.

Adatszolgáltatás: TEVADMIN rendszerben:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény alapján a szociális hatóság a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, szolgáltatások finanszírozások ellenőrzése céljából nyilvántartást vezet. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2009. (XI.20.) Korm. rendelet 13/B §. írja elő a fenntartók igénybevevői nyilvántartásában történő adatszolgáltatási kötelezettségét.

Az adatszolgáltatást az igénybevevő a Szociális Törvény, illetve a Gyermekjóléti Törvény szerinti adatainak a 226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet 13/E.§ szerinti rögzítéséből és a 13/F.§ szerinti napi jelentésből áll. Az adatszolgáltatásra jogosult, az Szt-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott adatokat szociális szolgáltatás és gyermekjóléti alapellátás esetében legkésőbb az igénybevétel első napját követő munkanap 24 óráig rögzíti az igénybevevői nyilvántartásban.

Egyéb szolgáltatások

Szaktanácsadások nyújtása és közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos segítő programokat szervezése a működési területen élők számára.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének megoszlása:

A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el.

	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	
Információnyújtás	27	38	37	42	23	
Tanácsadás	12	23	12	18	2	
Segítő beszélgetés	10	34	16	22	32	
Hivatalos ügyekben való közreműködés	17	-	6	3	3	
Családlátogatás	74	82	52	49	41	
Közvetítés más szolgáltatásba	2	3	-	2	0	
Környezettanulmány készítés	6	7	10	7	5	
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	3	1	2	5	0	
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek	Védelembe vétel	2	1	-	0	0
	Átmeneti nev.v.	-	2	1	0	0
Konfliktuskezelés (válás, kapcsolattartás)	-	-	-	-	-	
Szakközi megbeszélés	6	6	6	6	6	
Esetkonferencia	-	3	-	6	4	
Esetkonzultáció (egyéni megbeszélés egy szakemberrel)	12	10	11	22	41	
Elhelyezési értekezleten részvétel	-	2	1	0	0	

A szolgáltatást igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint (fő)

	0-6	7-13	14-17	18-34	35-49	50-61	62 felett
NŐ	8	4	4	6	8	6	0
FÉRFI	9	2	1	0	1	0	0
ÖSSZESEN	17	6	5	6	9	6	0

Elsősorban női ügyfelek keresnek fel minket, főként a 18-49 éves korosztályból.

A szolgáltatást igénybe vevők száma gazdasági aktivitás szerint (fő)

FOGLALKOZTATOTT (alkalmi jelleggel is)	3
MUNKANÉLKÜLI	4
INAKTÍV:	34
EBBŐL NYUGDÍJAS	-
ELTARTOTT	-
EBBŐL 0-17 ÉVES	-
ÖSSZESEN	41

A szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitását tekintve, inaktívak. A foglalkoztatott ügyfelek köre a közfoglalkoztatásban való magas részvételi arányból adódik.

A szolgáltatást igénybe vevők száma legmagasabb iskolai végzettség szerint (fő)

8 OSZTÁLYNÁL KEVESEBB	25
8 OSZTÁLY	16
SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLA, SZAKISKOLA	0
SZAKKÖZÉPISKOLA, GIMNÁZIUM	0
FŐISKOLA, EGYETEM	0
ÖSSZESEN	41

Jellemzően, az általános iskola 8 osztályával, illetve attól alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők veszik igénybe a szolgáltatásainkat.

A szolgáltatást igénybe vevők száma a család összetétele szerint

HÁZAS-ÉLETTÁRS 18 ÉV ALATTI GYERMEKKEL	2
HÁZAS:ÉLETTÁRS GYERMEK NÉLKÜL	1
HÁZAS-ÉLETTÁRS 18 ÉV FELETTI GYERMEKKEL	0
HÁZAS-ÉLETTÁRS 18 ÉV ALATTI /FELETTI GYERMEKKEL	0
EGY SZÜLŐ 18 ÉV ALATTI GYERMEKKEL	0
EGY SZÜLŐ 18 ÉV FELETTI GYERMEKKEL	0
EGY SZÜLŐ 18 ÉV ALATTI/FELETTI GYERMEKKEL	0
TÖBB GENERÁCIÓS CSALÁD	5
EGYEDÜL ÉLŐ	6
EGYÉB	0
ÖSSZESEN	9

A szolgáltatást igénybe vevők többgenerációs családban élettársi kapcsolatban élnek, a nem megfelelő higiénia, az életviteli, és a családi-kapcsolati problémák jelentkeznek nagyobb számban a segítségkérők körében.

Az információ nyújtás a kliensek részére a legtöbb esetben az önkormányzattól igényelhető pénzbeli és természetbeni ellátásokról, jogosultsági feltételekről, a gyermekes családokat megillető ellátásokról történik.

A családokkal legalább havi három alkalommal személyesen találkozót kell szervezni, ebben az évben 41 alkalommal történt családlátogatás. A családgondozás keretein belül nyújtott szociális munka a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére irányul, melyet személyes segítő kapcsolat keretében, a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával, a gyermek problémáinak rendezésére, a családban

jelentkező zavarok ellensúlyozására kell végezni. A családgondozást tervezett módon, határidő megállapításával kell teljesíteni. Családlátogatások során a szülőket gyermeknevelési, életvezetési tanácsokkal kell ellátni.

Folyamatos segítségnyújtást végzünk, a problémáik kezeléséhez szükséges képessé tétel hosszabb folyamatot igényel.

A hatékony segítség érdekében több alkalommal közös családlátogatást kell végezni a területi védőnővel. A látogatás során szerzett tapasztalatokat meg kell beszélni, kölcsönösen tájékoztatni kell egymást az eredményekről, a további feladatokról.

A Család-és gyermekjóléti szolgálatokhoz beérkező jelzések megoszlása intézménytípus és problémátípus szerint

A JELZÉST KÜLDŐ MEGNEVEZÉSE	PORBLÉMA TÍPUSA	JELZÉSEK SZÁMA
VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT	válsághelyzetű várandós anya, szülői elhanyagolás, életviteli, anyagi.	5
ÓVODA	beilleszkedési, higiéniai problémák,	0
ISKOLA	iskolai hiányzás, elhanyagolás, életvitelbeli problémák	7

A jelzőrendszer tagjai közül a legtöbb jelzés az oktatási intézmények felől érkezik gyermekjóléti szolgálat felé a veszélyeztetettség észlelése során. A jelzések írásban történnek az esetjelző adatlap használatával. A jelzést, minden alkalommal családlátogatás követi, majd ezt követően a tapasztalatokról írásban tájékoztatjuk a jelzést tevő intézményt.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a problémákat alapellátás keretében az érintettek önkéntes együttműködésével kezeljük. Ha a család nem együttműködő, vagy az alapellátásban történő segítségnyújtástól eredmény nem várható, akkor kezdeményezzük a Család-és gyermekjóléti Központ felé a védelembe vételét.

A kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek száma:

A kezelt probléma típusa halmazott adat	Az ellátott gyermekek száma (fő)
iskolai hiányzás	3
válsághelyzetű várandós anya	2
szülői elhanyagolás	23
életviteli problémák	1
beilleszkedési problémák	0
anyagi problémák	0
lopás szabálysértés	0
családon belüli konfliktus	0
rongálás vétsége	0
szülők közötti konfliktus	0
bántalmazás	0
gyermekpornográfia büntett	0
higiéniai	23

Egyéb feladatok:

Felkérésre a következő esetekben készítette a Család –és Gyermejjóléti Szolgálat környezettanulmányt:

- gyámsági ügyben 7 esetben,
- gondnoksági ügyben 6 esetben.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására indított eljárás során, a települési önkormányzat jegyzője, felkérheti a Család-és gyermekjóléti Szolgálatot, környezettanulmány elvégzésére. A környezettanulmányt A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.)kor. rendelet 3/a melléklete szerinti környezettanulmány alapján kell elkészíteni.

Az elkészült környezettanulmányt meg kell küldeni a települési önkormányzat jegyzőjének. Ilyen megkeresés 2016 évben nem érkezett.

Több esetben a Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya pártfogó felügyelőjét tájékoztatjuk a kiskorúval kapcsolatos gondozási nevelési tapasztalatainkról, illetve információt nyújtunk.

A tankötelezettség - a szülő választása alapján - iskolába járással vagy magántanulóként teljesíthető (1993.évi tv. LXXIX. 7.§. 1.bekezdés) Ha a szülő úgy határoz, hogy gyermeke iskolába járás helyett magántanulóként folytassa tanulmányait, az iskola igazgatójához kell kérelmet benyújtania. Az iskola

igazgatója a bejelentést követő három napon belül köteles beszerezni a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat véleményét arról, hogy hátrányos-e ez a megoldás a tanulónak (a gyermekjóléti szolgálat tizenöt napon belül köteles megküldeni véleményét).

A gyermekjóléti szolgálat a szülő által kezdeményezett magántanulói jogviszony létesítése körében két feladatot lát el: jelzési és véleményadási kötelezettsége van.

Magántanulói státusz véleményezése az elmúlt évben nem történt.

A rendelkezésre álló kapacitásokkal igyekszik a Szolgálat eleget tenni a gyermekjóléti és családsegítés szolgáltatás nyújtására vonatkozó jogszabályi előírásoknak: a gondozási feladatok ellátása mellett azonos hangsúllyal eleget tenni a szervezési és szolgáltatási elvárásoknak is. Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy a Gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásban a problémák száma nem csökken, hanem nő. E tendencia miatt elengedhetetlen a gyermekvédelmi rendszer átfogó kapcsolatrendszerének folyamatos működtetése, a gyermekvédelmi és humán erőforrásrendszer erősítése. Ez megköveteli a rendszeres kapcsolattartást a rendszer szereplői között. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy az észlelő-és jelzőrendszer megfelelően működjön, melynek mottója: közös gondolkodás, együttműködés. A Család-és gyermekjóléti Szolgálat a szolgáltatások nyújtásával képes elérni csaknem a teljes gyermekkori és felnőtt lakosságot.

A továbbiakban is az ellátás minőségének folyamatos szinten tartására, lehetőség szerinti fejlesztésére törekszünk, szem előtt tartva a felmerülő szükségleteket, a célcsoportok igényeit.

A fenti beszámolót Szűcs Attiláné szakmai vezető készítette.

3.1. Gyermek napközbeni ellátása

A gyermek napközbeni ellátása Olcsva községben lévő óvodában, az iskolai napközben (Vásárosnamény-Vitkai városrészen lévő iskolában és lehetőség szerint nyári napközben valósul meg.

Bölcsőde

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Beregi Mesevárás Birodalom Bölcsőde 2016. július 25-én megkezdte működését.

A bölcsőde nyitva tartása:

Hétköznap: 7.00-17.30-ig.

A bölcsőde ünnepnapokon zárva tart.

A nyári és téli leállásokat a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg.

A téli leállás az ünnepnapokra és a két ünnep közötti időszakra terjed ki.

A bölcsőde engedélyezett férőhely száma: 28 fő.

A bölcsőde 2016. augusztus 1. napján nyitotta meg kapuit a gyermekek és szüleik előtt. Olcsva község lakosai is igénybe vették a bölcsődei szolgáltatást.

Az **óvoda** a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. A óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja – a Gyvt. szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Olcsva Község Önkormányzata az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Játékország Óvodái székhelyén, illetve helyben lévő telephelyén biztosítja. Olcsva településen egy csoporttal működik az óvoda.

Önkormányzatunk Vásárosnamény Város Önkormányzatával Társulási Megállapodást kötött a feladat ellátására.

A társulás neve: Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása.

A Társulás székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.

2016. évben 21 fő volt a beíratott gyermekek száma. Az óvoda szinte teljes kihasználtsággal működik. További csoportszobák kialakítására jelenleg nincs szükség. Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátása olcsva Község óvodájában minden év június 30. napjáig biztosított, ezt követően a Vásárosnamény Város Játékország óvodáiban megoldott a napközbeni ellátás az igénybevevő családok számára.

Olcsva településen iskola nem működik, a közeli város (Vásárosnamény-Vitka) általános iskoláiban járnak a tanköteles korú gyermekek.

3.2. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában, vagy családok átmeneti otthonában.

Önkormányzatunk önálló intézményt e feladat ellátására nem tart fenn, a feladat ellátásáról a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzattal 2010. május 13. napján, a 15/2010.(IV.28.) Ök. számú határozatával döntött az ellátási szerződés megkötéséről, 5 éves időtartamra. Az ellátási szerződés május 12. napján lejárt, a Képviselő-testület a 2015. május 27-ei rendes ülésén tárgyalja a feladat-ellátási szerződés újrakötését.

3.3. A gyermekvédelem fontosabb tagja

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya pártfogó felügyelők révén biztosítja a bíróságok jogerős ítéletei- ill. végzései, valamint az ügyészségek jogerős határozatai alapján megállapított/elrendelt pártfogó felügyelet végrehajtását. Ezen kívül ellátja a bíróságok által jogerősen kiszabott közérdekű munka büntetés végrehajtásának szervezését és ellenőrzését is. A munka során fiatalok terheltek ügyében indult büntetőeljárásokban a nyomozóhatóság, valamint a megelőző pártfogás elrendelése ügyében a járási hivatalok gyámügyi osztályának megkeresésére kockázatértékelést is tartalmazó környezettanulmányt-, emellett ügyészség vagy bíróság megkeresésre pártfogó felügyelői véleményt készítettek, amely vélemények jelentős súllyal segítik az egyes intézkedések, vagy büntetések kiszabásának előkészítését, a döntés meghozatalát.

A 2015. évtől kezdődően ez a hivatal látja el a járási hivatalok gyámügyi osztálya által elrendelt megelőző pártfogó felügyeletet, amelyet a gyermekkorú/fiatalkorú bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének közepes foka esetén a gyámhatóság mérlegelése szerint elrendelheti, míg magas foka esetén kötelezően elrendelni.

A pártfogó felügyelő kontroll-, ill. támogató tevékenységével próbálja a kisebb-nagyobb súlyú bűncselekményt elkövetett személyek körében a visszaesést megelőzni, miközben a társadalmunk biztonságának védelme érdekében folyamatosan törekszik az ügyfelek törvénytisztelő életvitelének kialakítására, az esetleges korábbi bűnözői életszemlélet megváltoztatására.

Az elkövetett bűncselekményekre vonatkozó adatokat vizsgálva a 2016-os évre vonatkozóan megállapítható, hogy az elkövetett bűncselekmények lopás, garázdaság, személyi szabadság megsértése, rablás volt. A fiatalok a garázdaság, testi sértés bűncselekményeket leggyakrabban iskolai-, valamint lakóhelyi konfliktusok helytelen kezelésének eredményeként, többnyire hirtelen felindultságból, agresszív megnyilvánulások kíséretében, fegyelmetlen magatartás tanúsításával, meggondolatlanságból követik el, miközben gyakran előfordul, hogy teljesen figyelmen kívül hagyják cselekedeteik esetleges jogkövetkezményeit..

Olcsva községben

Környezettanulmány készítésére fiatalkorú terhelt tekintetében nyomozóhatóság megkeresésére 1 esetben került sor, szeméremszétség elkövetésének gyanúja miatt indult büntetőeljárásban. Ugyanebben az ügyben a Váásrosnaményi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya részére megelőző pártfogás elrendelése ügyében is készítettek kockázatelemzést is tartalmazó környezettanulmányt.

Pártfogói felügyelői vélemény készítése az adott évben megkeresés nem volt.

Pártfogó felügyelet végrehajtására 2016. év folyamán 7 fiatal tekintetében került sor. Három esetben az ügyészség külön magatartási szabályok előírása mellett próbaidőre elhalasztotta a vádemelést, két ügyben próbára bocsátotta a fiatalot, míg egy ügyben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte a terheltet. Az év folyamán négy ügyben a pártfogó felügyelet eredményesen befejeződött. Az elkövetett bűncselekmények: lopás, garázdaság, személyi szabadság megsértése, rablás.

Megelőző pártfogás 2 fiatal tekintetében lett elrendelve, melynek végrehajtásai idő közben egyéb okok miatt befejeződött.

A bíróság a településen lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező fiatallal szemben 2015-ben közérdekű munka büntetést nem szabott ki.

A jogszabályi követelmények a környezettanulmány készítése, valamint a pártfogó felügyelet végrehajtása során előírják a Gyermekjóléti Szolgáltatástól való tájékozódást, tájékoztatást, melyekre a válaszadás minden esetben megtörtént.

2016. évben a Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálatával az együttműködés zökkenőmentes, segítőkész és eredményes volt, a környezettanulmányok készítése és a pártfogó felügyelet végrehajtása során az írásbeli megkeresésekre az illetékes Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói precíz, lényegre törő és gyors választ adtak, amely információkkal, adatokkal nagymértékben alátámasztották a nyomozó hatóság, az ügyészség és bíróság hatékonyabb munkáját. Gyermekkorú/ fiatalkorú bűnelkövetők esetében irányadó cél, a mielőbbi gyermekvédelmi intézkedés megléte, a gyorsabb döntéshozatal, amely révén indokoltságtól függően már a bűnelkövetést követő korai időszakban kezdeményezhetőek a kriminológiai értelemben vett ártalomcsökkenés, illetve veszélyeztettség megszüntetése érdekében tett intézkedések.

Olcsva község a bűnelkövetés-, valamint a közrend-, illetve közbiztonsági szempontból a beregi térség egyik erősebben fertőzött települése.

3.4. A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelentős szervezet a **rendőrség** is, mely hatóságként fejt ki tevékenységét, különösen a bűnmegelőzés terén. Legfontosabb prevenciós feladata a bűncselekmények közvetlen megelőzése. A közvetett bűnmegelőzési tevékenységét a leghatékonyabban a gyermek- és fiatalkorúak tekintetében tudja ellátni. Ennek keretében :

- ifjúságvédelmi, drogmegelőző előadásokat tart az általános iskolákban,
- D.A.D.A. programot valósít meg,
- szükség esetén áldozatvédelmi információt biztosít.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések*

* Ezen rendelkezést hatályon kívül helyezte a 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) em) pontja Hatálytalan 2013. január 1-től.

5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is*

* Ezen rendelkezést hatályon kívül helyezte a 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) em) pontja Hatálytalan 2013. január 1-től.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal Állandó Olcsvai Kirendeltségén 2016. évben felügyeleti szervek által tartott ellenőrzés nem volt.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

Célok, javaslatok:

- az észlelő-jelzőrendszer működése terén határozottabb és még hatékonyabb együttműködés szükséges, különös tekintettel a gyermekorvosokra és a háziorvosokra, bevonva a megelőzésbe a családokat is,
- szükségesnek tartanánk életvezetési, gyermeknevelési tanácsadások szervezését, népszerűsítését, ismeretterjesztő, felvilágosító filmek rendszeres vetítését az iskolákban és a nemzetiségi önkormányzati képviselők aktív közreműködésével szélesebb körben is,
- a gyermekek helyzetének javítása érdekében szükséges a problémás családok gyakoribb látogatása a gyermekvédelem szakemberei által,
- a gyermekek alkohol és drogfogyasztásának elkerülése érdekében továbbra is fontos az iskolai felvilágosító tevékenység, akár egészségnevelési órák tartásával és szakemberek bevonásával,
- a gyermekjóléti szolgálat keretén belül a prevenció hatékonyabbá történő tétele,
- a rendőrséggel közös „razzia” szervezése, melynek során a családgondozók a rendőrökkel együtt végigjárnák a város szórakozóhelyeit.
- A nyári gyermekétkeztetésre adott állami támogatás pályázati kiírásában kívánatos lenne valamennyi önkormányzat számára a teljes (100%-os) támogatási intenzitás meghatározása.
- Bűn- és baleset-megelőzési tevékenységben rejlő lehetőségek fokozása.
- A családon belüli erőszakkal kapcsolatos jogsértésekkel szembeni hatékony fellépés.

- Gyermekkorúak, fiatalok, idősok sérelmére elkövetett jogsértésekre való fokozott odafigyelés, áldozattá válásukat megelőző intézkedések bevezetése.
- Kábítószerrel kapcsolatos jogsértésekkel szembeni hatékony fellépés.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Önkormányzatunknak jelenleg nincs hatályban lévő bűnmegelőzési programja, jogszabály ennek megalkotását már nem írja elő.

Olcsva településen 2016. évben a gyermekkorúak és fiatalok körében 7 fő esetében történt bűnelkövetés.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)

9. Olcsva településen civil szervezetként egy egyesület, a Horgászegyesület működik.

9.1 A Horgászegyesület által üzemeltetett ugynevezett „Holt-Kraszna” ágon lehetőség van szabadidős tevékenység keretén belül horgászatra a gyerekek körében. A település sport pályája lehetőséget nyújt focizásra, kézilabdázásra a gyerekek számára. Társulási feladatellátásban működő könyvtár üzemeltetésével lehetőség nyílt minden korosztály számára, de elsősorban a gyermek- és fiatalok esetében a szabadidő hasznos eltöltésére. Folyamatosan megújuló, a lakosság összetételéhez igazodó, bővülő, cserélődő könyvkínálat, színes újságok állnak rendelkezésre. Három számítógép használatával az internet hozzáférési lehetősége is biztosított. Ezen felül sor kerül könyvtári rendezvények, programok szervezésére is pl: adventi készülődés, olvasó délután, üvegfestés, bábelőadás, színházi előadás stb. 2016. évben karácsonyi ünnepség megszervezésére került sor az óvodás-iskoláskorú gyermekek közreműködésével a település lakói részére.

Előterjesztésem mellékletét képezi a határozati javaslat.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a határozati javaslatot fogadja el!

Olcsva, 2016. május 12.

dr. Szilágyi Péter
jegyző

„Határozati javaslat”
Olcsva Község Önkormányzata Képviselő-testületének
...../..... (.. .....) önkormányzati határozata

az önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, különös tekintettel a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetésére

A Képviselő-testület a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján

1) Megtárgyalta és jóváhagyja az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2016. évi ellátásáról készített **beszámolót** (átfogó értékelést).

Felelős: Jegyző

Határidő: folyamatos

A határozatot kapják:

- 1) Jegyző (helyben),
- 2) Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Vezetője (helyben),
- 3) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Olcsva, 2016. május 12.

.....
dr. Szilágyi Péter
jegyző